

دولت با پیشنهاد مجلس در خصوص ورود شورای رقابت به حوزه‌های پتروشیمی، گاز، برق، نفت، مواد غذایی و حمل‌ونقل مخالفت کرد

خطر تکثیر شورای رقابت

گزارش

در جریان بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه در مجلس، دولت با طرح پیشنهادی برای مداخله شورای رقابت در تنظیم بازار حوزه‌های پتروشیمی، گاز، برق، نفت، موادغذایی و حمل‌ونقل مخالفت کرد؛ طرحی که در صورت تصویب باعث تکثیر شورای رقابت خواهد شد؛ نهادی که موجب به هم ریختن بازار خودرو شده است و به هیچ جا، حتی مردم هم پاسخگو نیست.

نایبسامانی بازار خودرو، تصمیمات خلق الساعه در قیمت‌گذاری، عدم پاسخگویی و همراهی با برخی خودروسازان در شیوه قیمت‌گذاری، آیینه عملکرد شورای رقابت در تنظیم بازار خودروست که به گفته کارشناسان،

ناید اجازه داد این تجربه ناموفق در بخش‌های اقتصادی دیگر تکرار شود. کارشناسان معتقدند تعیین شیوه قیمت‌گذاری در سایر بخش‌های اقتصاد توسط شورای رقابت، حکمرانی و اختیارات دولت را در تنظیم‌گری و توسعه فعالیت‌های اقتصادی تضعیف کرده و مسئولیت حکمرانی اقتصاد را به یک تشکیلات غیردولتی غیرپاسخگو اعطا می‌کند.

خطر مصوبه مجلس

در نشست علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی ادامه بررسی جزئیات رسیدگی به لایحه برنامه هفتم در دستور کار مجلس قرار گرفت و نمایندگان با بند (ج) ماده ۴۸ مخالفت کردند و این بند برای بررسی بیشتر به دستور رئیس مجلس به کمیسیون تلفیق ارجاع شد.

انتقاد منظور از ردپای لابی‌گری در کمیسیون تلفیق برنامه

اقدامات زیرانجام می‌شود:
۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۲۴۴) قانون اساسی، ۷۰ درصد چوچه حاصل از هزنوع واگذاری سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌های وابسته و تابعه سازمان‌های توسعه‌ای، برای مشارکت با بخش غیردولتی به‌منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه‌یافته، توسعه زیرساخت‌ها، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام، فناوری پیشرفته و پرخطر و آماده‌سازی بنگاه‌های برای واگذاری، با رعایت گردش خزانه به حساب این سازمان‌ها واریز نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است منابع حاصل از واگذاری‌های موضوع این جزء را که تاکنون، به حساب سازمان‌های توسعه‌ای، واریز نگردیده است به‌عنوان‌طلب این سازمان‌ها منظور نماید.

۲- در طول اجرای برنامه، احکام مربوط به سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای صرفاً در چهارچوب قانون تأسیس و اساتنامه خود قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل قانون اساسی و این قانون اجرا می‌شوند؛ مگر اینکه در قوانین بعدی نسخ یا اصلاح قانون تأسیس و اساتنامه سازمان‌های مذکور تصریح شود.

۳- به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران اجازه داده می‌شود ارزش اقتصادی پروانه‌های بهره‌برداری معادن در اختیار خود را به عنوان دارایی و حقوق صاحبان سهام ثبت نماید.

۴- رئیس صندوق توسعه ملی، بدون حق رأی به مجمع عمومی سازمان‌های توسعه‌ای افزوده می‌شود.

۵- عاملیت اعطای تسهیلات مالی صندوق توسعه ملی، توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته مجاز می‌باشد.

۶- به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود

بر اساس بند (ج) ماده ۴۸ که به منظور تنظیم‌گری منسجم، شفاف و روان‌سازی مقررات مربوط به زنجیره‌های تولیدی اعم از مواد خام و نیمه‌خام و محصولات نهایی است، اقدامات زیر در دستور کار قرار می‌گیرد:

در اجرای ماده (۵۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۲۴) قانون اساسی، شورای رقابت مکلف است ظرف ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، اقدام لازم را برای ایجاد نهاد تنظیم‌گر در حوزه‌های اولویت‌دار از جمله نفت، گاز و پتروشیمی، برق، کشاورزی و موادغذایی، زمین و حمل‌ونقل انجام دهد. دولت مکلف است بلافاصله پس از اخذ پیشنهاد شورای رقابت، نسبت به انجام تشریفات قانونی لازم اقدام کند. چنانچه اجرای این حکم مستلزم تغییر در اساتنامه

ابتکارات به سمت تضعیف حکمرانی دولت می‌رویم و اختیارات دولت را در حوزه‌های مختلف می‌گیریم و به یک تشکیلات غیردولتی غیر پاسخگو می‌دهیم.

منظور اضافه کرد: شورای رقابت با بازار خودرو چه کرده است. نایبسامانی بازار خودرو به این علت است که ما اختیارات را به تشکیلاتی دادیم که پاسخگو نیست. ما مخالف نهاد‌های به اصطلاح تنظیم‌گری هستیم که اختیار حکمرانی دولت را به آنها بدهیم و التماس کنیم که فلان نظارت را انجام بدهند. این احکام از بین بردن حاکمیت دولت است. به این نوع احکام رأی ندهید، این یعنی از بین بردن نظارت‌ها. چرا می‌خواهید بازار را از کنترل و نظارت دولت خارج کنید.

وی افزود: در ماده ۵۹ قانون اجرای سیاست‌های کلی گفته شده است در موارد انحصار، تنظیم‌گری انجام شود. آیا پتروشیمی و حمل‌ونقل انحصار دارد؟ ما وزارتخانه درست کردیم و برای این کارها نمی‌توانیم تنظیم‌گری را دست چند نفر بدهیم.

نقض غرض در شورای رقابت

در عمل، شورای رقابت برخی از وظایف و مسئولیت‌های خود را نقض کرده که می‌تواند به ضرر رقابت و توسعه اقتصادی کشور باشد. یکی از نقض‌های شورای رقابت عدم حفظ استقلال است که بر مبنای تصمیمات سیاسی و ملاحظه اقتصاد سیاسی مصوبات، نرخ‌هایی را بعضاً تعیین می‌کند که به اقتصاد آسیب می‌رساند و در عمل شورای رقابت متأثر از تأثیرات سیاسی و اقتصادی قرار گرفته است. این تأثیرات می‌تواند منجر به تصمیمات نامادلاته و غیرمستقل شورا شود که باعث تضعیف رقابت و حقوق رقابنی در بازار می‌شود.

شورای رقابت باید به‌عنوان یک سازمان عمومی، به‌طور کامل و شفاف در عملکرد خود عمل کند در حالی که در عمل شورای رقابت برخی از تصمیمات خود را بدون شفافیت و بر مبنای منافع غیرقابل توجه‌عده‌ای اتخاذ می‌کند. این عدم شفافیت باعث کاهش اعتماد عمومی نسبت به شورای رقابت شده و اعتبار این شورا در حفظ رقابت در برابر کاهش می‌یابد.

شورای رقابت باید به‌طور عادلانه و بدون تبعیض در مورد همه اشخاص و شرکت‌ها در بازار عمل کند اما در عمل، شورای رقابت برخی از تصمیمات خود را بر اساس منافع گروه‌های خاصی اتخاذ می‌کند. این تبعیض باعث کاهش عدالت و اعتماد نسبت به شورای رقابت می‌شود می‌تواند به ضعف رقابت و رشد اقتصادی منجر شود.

به بیان دیگر نقض حقوق رقابنی در عملکرد شورای رقابت به ضعف رقابت، کاهش بستر توسعه اقتصادی و کاهش فاه عمومی منجر شده است، بنابراین ورود شورای رقابت به حوزه پتروشیمی، گاز، برق، نفت، موادغذایی و حمل‌ونقل به هیچ‌عنوان تصمیم‌بهنه‌ای نیست و مجلس نباید بر این خواسته خود افاشاری کند. گفتنی است شورای رقابت در سال جاری چند مرحله مجوز افزایش قیمت به خودروسازان داده و شریک جرم‌گران‌فروشی خودروسازان شده که با انتقاد رئیس جمهور و مردم مواجه شده‌اما با این استناد که نهادهای فرادولتی است، از پاسخگویی فرار می‌کند.

نقض غرض در شورای رقابت

نایبسامانی بازار خودرو، تصمیمات خلق الساعه در قیمت‌گذاری، عدم پاسخگویی و همراهی با برخی خودروسازان در شیوه قیمت‌گذاری، آیینه عملکرد شورای رقابت در تنظیم بازار خودروست

که به گفته کارشناسان، نباید اجازه داد این تجربه ناموفق در

پیش‌های اقتصادی دیگر

تکرار شود

شرکت پترووشیمی شیراز به‌عنوان دومین اوره ساز بزرگ کشور طی ۶ ماهه سال ابتدای سال ۱۴۰۲ بالغ بر یک میلیون و ۷۸۶ هزار تن انواع محصولات شامل ۸۴۳ هزار تن اوره، ۵۷۵ هزار تن آمونیاک، ۱۹۹ هزارتن اسید نیتریک، ۱۱۹ هزار تن نیترات آمونیوم، ۴۸ هزار تن متانول، ۲ هزار تن آرگون و ۱۳۰۰ تن کود مایع ازته تولید کرده است.

این شرکت طی شش ماهه اول سال ۱۴۰۲، رقمی بالغ بر ۳۴ هزار میلیارد ریال فروش داخلی و ۶۰ هزار میلیارد ریال فروش صادراتی داشته و در مجموع به رقم ۹۳ هزار میلیارد ریالی فروش دست یافته است. این مهم در حالی اتفاق افتاده است که نرخ‌های جهانی محصولات صادراتی این شرکت از جمله اوره صادراتی از ابتدای سال جاری روند نزولی شدیدی را طی کرده و کاهش ارزش ریالی فروش در شش ماه اول سال را موجب شده است. خوشبختانه با متنوع‌سازی مشتریان در بازارهای هدف و استفاده از ظرفیت بی‌نظیر لجستیک و انبار و مدیریت بهینه کنترل موجودی محصولات صادراتی، هم‌اکنون فرصت مناسبی برای استفاده از افزایش نرخ‌های جهانی طی ماه‌های آتی فراهم آمده و به‌رآورد می‌شود شرکت طی ۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ فروش حداکثری محصولات یا حداکثر قیمت را تجربه کند.

در حال حاضر این شرکت با رعایت اصول بازاریابی و مشتری‌مداری و با استفاده از شبکه رو به توسعه مشتریان خود در سراسر جهان اعم از کشورهای جنوب، جنوب شرقی و غرب آسیا و نیز کشورهای افریقایی و ترکیه و بویژه با همکاری قابل توجه شرکت‌های پرمجموعه گروه نفت و گاز پارس‌پترو و پرهیز از رقابت منفی بین اوره سازان داخلی کشور، به‌رغم وجود محدودیت‌های بین‌المللی موفق به فروش انواع محصولات خود با نرخ‌هایی نزدیک به قیمت‌های جهانی شده است.

لذا با توجه به سیاست‌های تولیدکننده و نزدیک شدن به فصول مصارف داخلی و جهانی، همچنین با توجه به الزام شرکت خدمات حمایتی کشاورزی مبنی بر ثبت مابه التفاوت نرخ اوره حمایتی کشاورزی در سامانه بدهی‌های دولت امکان فروش حداکثری محصول اوره داخلی نیز طی شش ماهه دوم سال فراهم گردیده و فروش محصولات داخلی شرکت نیز با روند رو به رشدی همراه خواهد بود.

اقتصادی

عدم پاسخگویی شورای رقابت به هیچ نهادی

یکی از چالش‌هایی که شورای رقابت را به یکی از ناکاراترین تصمیم‌گیران در سطح اقتصاد کلان تبدیل کرده، عدم پاسخگویی نسبت به تصمیمات و وظایف این شورا است. این شورا هر زمان تصمیم بگیرد، قیمت خودرو را تغییر می‌دهد و به هیچ نهادی پاسخ نمی‌دهد که افزایش نرخ خود را بر چه مبنایی تعیین کرده است. همچنین شائبه‌هایی که پیرامون همکاری شورای رقابت با برخی شرکت‌های خودروسازی به‌منظور افزایش سودآوری آنها مطرح شد، هیچ‌گاه توسط شورای رقابت پاسخ داده نشد.

شورای رقابت که باید مسئولیت حفظ و تنظیم رقابت در بازار را بر عهده بگیرد، عملاً به ضد آن تبدیل شده است. این سازمان باید به‌عنوان ناظر بی‌منصفانه و مستقل برای تشخیص و جلوگیری از هر گونه تخلف و تعارض منافع در بازار عمل کند، در حالی که شائبه همکاری با برخی شرکت‌ها و قدرت چانه‌زنی برخی افراد در آن مطرح است که این سازمان را از اهداف خود دور کرده است.

بر اساس بند (ج) ماده ۴۸ که به منظور تنظیم‌گری منسجم، شفاف و روان‌سازی مقررات مربوط به زنجیره‌های تولیدی اعم از مواد خام و نیمه‌خام و محصولات نهایی است، اقدامات زیر در دستور کار قرار می‌گیرد:

در اجرای ماده (۵۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۲۴) قانون اساسی، شورای رقابت مکلف است ظرف ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، اقدام لازم را برای ایجاد نهاد تنظیم‌گر در حوزه‌های اولویت‌دار از جمله نفت، گاز و پتروشیمی، برق، کشاورزی و موادغذایی، زمین و حمل‌ونقل انجام دهد. دولت مکلف است بلافاصله پس از اخذ پیشنهاد شورای رقابت، نسبت به انجام تشریفات قانونی لازم اقدام کند. چنانچه اجرای این حکم مستلزم تغییر در اساتنامه

ابتکارات به سمت تضعیف حکمرانی دولت می‌رویم و اختیارات دولت را در حوزه‌های مختلف می‌گیریم و به یک تشکیلات غیردولتی غیر پاسخگو می‌دهیم.

منظور اضافه کرد: شورای رقابت با بازار خودرو چه کرده است. نایبسامانی بازار خودرو به این علت است که ما اختیارات را به تشکیلاتی دادیم که پاسخگو نیست. ما مخالف نهاد‌های به اصطلاح تنظیم‌گری هستیم که اختیار حکمرانی دولت را به آنها بدهیم و التماس کنیم که فلان نظارت را انجام بدهند. این احکام از بین بردن حاکمیت دولت است. به این نوع احکام رأی ندهید، این یعنی از بین بردن نظارت‌ها. چرا می‌خواهید بازار را از کنترل و نظارت دولت خارج کنید.

وی افزود: در ماده ۵۹ قانون اجرای سیاست‌های کلی گفته شده است در موارد انحصار، تنظیم‌گری انجام شود. آیا پتروشیمی و حمل‌ونقل انحصار دارد؟ ما وزارتخانه درست کردیم و برای این کارها نمی‌توانیم تنظیم‌گری را دست چند نفر بدهیم.

درآمد ماهیانه ۵ میلیون تومانی اقشار کم‌درآمد از فروش برق به دولت

است. انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور شامل خورشیدی، بادی، برقابی کوچک، زیست‌توده و توربین انبساطی است که همه اینها فقط یک درصد سهم نیروگاهی کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

کشور ایران به لحاظ دریافت انرژی خورشیدی درجهان در بالاترین رده‌ها قرار دارد، تا جایی که به‌طور میانگین سالانه بیش از ۲۸۰ روز آن آفتابی‌گزارش شده است. نیروگاه‌های تجدیدپذیر یکی از باصرفه‌ترین مدل‌های نیروگاهی هستند که از نظر محیط‌زیست چند شرایط ویژه دارند. این نوع در مقایسه با نیروگاه‌های حرارتی مصرف آب نداشته و به‌شدت اقتصادی هستند. این روند تا مدت زمان ۵ سال یعنی افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر از میزان برق مصرفی به ۵ درصد ادامه‌دار خواهد بود. جعفر محمدنژاد، مدیر‌دفتر توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک‌مقیاس در رابطه با وضعیت احداث سامانه‌های خورشیدی حمایتی گفته که درطرح احداث سامانه‌های خورشیدی ۵کیلووات که با کمک نهادهای حمایتی و تسهیلات کسرمی‌تصمیمی ۲۰ساله با سازمان انرژی تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی شکل گرفت، شناسایی شرکت‌ها برای تأمین تجهیزات این سامانه‌ها انجام شده و افزوده که در حال حاضر که در هفتمین ماه سال قرار داریم، ۳۲۰۰ سامانه خورشیدی را در استان‌های مختلف نصب کرده‌ایم که به شبکه متصل شده‌اند و نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس بیشتری نیز در حال احداث است. برای ۱۵هزار و ۳۰۰ سامانه ۵ کیلوواتی تا هفته گذشته با شرکت‌هایی که معرفی شده بودند تفاهمنامه مبادله کردیم و این شرکت‌ها به استان‌ها معرفی شدند تا اقدام لازم برای احداث این نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس نیز انجام شود.

او در ادامه با تأکید بر اینکه طرحی که برای سامانه‌های کوچک‌مقیاس در نظر گرفته شده‌ساله است گفت: هر سال باتوجه به تجربیاتی که از سال گذشته به‌دست می‌آوریم و همین‌طور ایجاد هماهنگی‌های بیشتر، می‌توان کنسولی طرح را جبران کرد.

محمدنژاد در خصوص توان نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس منسوبه گفت: نیروگاه‌های سنگنی سازمان ساتیا گفت: باتوجه به برنامه‌ای که از کمیته امداد امام خمینی (ره) دریافت کردیم، قرار بر این شد که ۳۰ هزار خانوده تحت پوشش دیگر به ساتیا معرفی شوند. وی، پیش‌بینی کرد که بتوان عددی بین ۱۵ تا ۲۰ هزار نیروگاه دیگر را تا پایان آذر به برنامه‌ها اضافه کرد زیرا اسامال باتوجه به هماهنگی شکل‌گرفته میان سازمان‌های متولی و اعلام آمادگی بانک‌ها برای اعطای تسهیلات، می‌توانیم امیدوار باشیم که در ایجاد نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس رشد قابل‌توجهی خواهیم داشت.

۳۰ هزار خانوار دیگر برای نیروگاه خورشیدی معرفی می‌شوند

برش

↑ ۵۳ ایرنا

احداث شده اسامال حدود ۱۶ مگاوات ظرفیت تولید برق دارند و باتوجه به اینکه بیشتر در مناطق روستایی ایجاد شده‌اند، می‌توانند منبع درآمد پایداری را برای این اقشار فراهم کنند و از این حیث که تأمین برق در نقاط دوردست شبکه برق انجام می‌شود از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. ۱۵ هزار سامانه‌ای هم که در دستور کار است می‌تواند حدود ۷۵ مگاوات ظرفیت این بخش را افزایش دهد که در مقایسه با نیروگاه‌های نصب شده در سال گذشته رقم قابل‌توجهی است. او به میزان درآمدی که از این طریق برای اقشار تحت‌پوشش سازمان‌های حمایتی ایجاد می‌شود اشاره کرد و گفت: میزان درآمد این نیروگاه‌ها نسبت به سالی که قرارداد انجام شده متفاوت است. به‌گفته سخنگوی سازمان ساتیا، به‌عنوان مثال گذشته حمایتی ۵کیلوواتی که در دی‌ماه سال گذشته نصب شده براساس تعرفه ۲۲۰۰ تومانی به ازای هر کیلووات که بالاترین نرخ خرید تضمینی است، فارغ از مبلغی که بابت تسهیلات کسرمی‌تصمیمی‌شود تا ۹۰۰ هزار تومان به‌صورت ماهانه درآمدزایی خواهد داشت؛ اما خانوار با همین قرارداد در نیروگاهی که ۴ سال پیش احداث شد، حدود ۵میلیون تومان درآمد از این طریق خواهند داشت که با توجه به اینکه نوع قرارداد ۲۰ ساله است، درآمدزایی مناسبی برای اقشار تحت‌پوشش سازمان‌های حمایتی صورت خواهد گرفت.

۳۰ هزار خانوار دیگر برای نیروگاه خورشیدی معرفی می‌شوند

برش

سختگی سازمان ساتیا گفت: باتوجه به برنامه‌ای که از کمیته امداد امام خمینی (ره) دریافت کردیم، قرار بر این شد که ۳۰ هزار خانواده تحت پوشش دیگر به ساتیا معرفی شوند. وی، پیش‌بینی کرد که بتوان عددی بین ۱۵ تا ۲۰ هزار نیروگاه دیگر را تا پایان آذر به برنامه‌ها اضافه کرد زیرا اسامال باتوجه به هماهنگی شکل‌گرفته میان سازمان‌های متولی و اعلام آمادگی بانک‌ها برای اعطای تسهیلات، می‌توانیم امیدوار باشیم که در ایجاد نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس رشد قابل‌توجهی خواهیم داشت.